

Handläggare
Kristina Björkegren Linder
Telefon: 08-50833890**Till**
Utbildningsnämnden
2024-06-13

Motion angående judiskt liv i Stockholm

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/150

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått motionen ”Angående judiskt liv i Stockholm” av Andréa Hedin (M) på remiss från kommunstyrelsen. Motionen uppmärksammar förberedelserna för firandet av 250 år judiskt liv i Sverige. I motionen betonas även vikten av att uppmärksammandet och firandet kommer många till del och är tillgängligt i flera forum såväl i det offentliga rummet som med material och pedagogiskt stöd tillgängligt i anslutning till skoldagen och med berörda moment i undervisningen.

Demokratistärkande insatser för att motverka antisemitism och rasism är viktiga delar av skolans uppdrag. Det har även varit ett prioriterat område för utbildningsförvaltningen under lång tid där förvaltningen i sin organisation stöttar skolorna i det ständigt pågående arbetet. Förvaltningen kommer att på alla sätt stödja förberedelserna för det judiska jubileumsåret och bidra till att uppmärksamma firandet av 250 år av judiskt liv i Sverige.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har fått motionen ”Angående judiskt liv i Stockholm” av Andréa Hedin (M) på remiss från kommunstyrelsen. I motionen uppmärksammas förberedelserna för firandet av 250 år judiskt liv i Sverige. I motionen betonas att firandet av judiskt liv i Sverige är särskilt angeläget med tecken på en ökande antisemitism och ett hårdnande omvärldsläge. Det är därför, menar motionären,

av särskild vikt att uppmärksammandet och firandet kommer många till del och är tillgängligt i flera forum såväl i det offentliga rummet som med material och pedagogiskt stöd tillgängligt i anslutning till skoldagen och med berörda moment i undervisningen.

I motionen yrkas det på att staden ska vara en aktiv part i förberedelserna och genomförandet av firandet av 250 år av judiskt liv, att staden ska avsätta medel för att stärka säkerheten och tryggheten på platser som är av särskild vikt för judar i Stockholm samt att staden tillsammans med trossamfund och civilsamhälle utformar ett stöd till pedagogisk verksamhet att uppmärksamma 250 år av judiskt liv i Stockholm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 4 juni 2024. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträde den 4 juni 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Under 2022 genomfördes en kartläggning av förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter. I rapporten "Antisemitism i Stockholms skolor" lämnade rapportförfattarna förslag till områden för staden och utbildningsförvaltningen att utveckla och arbeta vidare med. Rekommendationerna rörde framför allt stärkt kompetensutveckling av lärare, tillskapandet av olika trygghetsskapande fora för judiska elever samt förbättrad samverkan mellan utbildningsförvaltningen, Forum för levande historia, Judiska museet och Förintelsemuseet. Förvaltningen har sedan rapporten togs fram en nära dialog med bland annat svenska kommittén mot antisemitism (SKMA) och Forum för levande historia kring de kompetensutvecklingsinsatser som erbjuds skolpersonal. Utbildningsförvaltningen samarbetar även med den nationella projektledaren från Judiska Centralrådet inför firandet av jubileet "Judiskt liv i Sverige" 2025. Projektledaren har bland annat bjudits in till förvaltningens nätverk för nationella minoriteter för att sprida information om jubileumsåret 2025.

På utbildningsförvaltningen finns sedan flera år tillbaka tre centralt placerade samordnare som på olika sätt stöttar stadens skolor i deras demokratistärkande arbete. Kontinuerligt genomförs aktiviteter som syftar till att sprida kunskap om de nationella minoriteterna, deras utsatthet, diskriminering och rasism historiskt och i nutid. Samordnaren i våldsprevention har i uppdrag att i sin tjänst planera utbildningar och studieresor för lärare, rektorer och elever till

minnesplatser kopplade till Förintelsen. Resorna genomförs i samarbete med svenska kommittén mot antisemitism (SKMA). Intresset för att delta i dessa resor är stort. Då det statsbidrag som finansierat tidigare resor upphört bekostar utbildningsförvaltningen numera dessa resor ur egen budget.

Under 2024 planeras en föreläsningsserie som riktar sig till skolledare och pedagoger i stadens skolor. Föreläsningarnas syfte är att sprida kunskap om den historiska och nutida diskriminering och rasism som minoriteterna utsatts och utsätts för. Här ingår antisemitism och antiziganism som teman. I serien deltar bland annat föreläsare från Skolverket, Sveriges museum om Förintelsen, Föreningen Förintelsens Överlevare, Forum för Levande Historia och Malmö stad. Förvaltningen genomför även en serie riktade föreläsningar om antisemitism och antiziganism som vänder sig till stadens studie- och yrkesvägledare, personal på central förvaltning samt skolledare i förskola och gymnasium.

Inom utbildningsförvaltningens stödenhet Medioteket erbjuds lärresurser, kompetensutveckling och stöd till pedagogisk personal. Här finns en stor mängd material, information och inspiration i form strömmande filmer, litteratur och historiskt källmaterial för skolor att ta del av i undervisningen om antisemitism och judiskt liv i Sverige. Förvaltningen erbjuder även kostnadsfria skolvisningar för låg- och mellanstadieklasser på Judiska muséet. Skolorna kan välja mellan två visningar; ”Chag Sameach – om judiska högtider och traditioner” eller ”Äter judar falukorv? – en introduktion till judisk praktik och tankevärld”.

Demokratistärkande insatser för att motverka antisemitism och rasism är viktiga delar av skolans uppdrag. Det har även varit ett prioriterat område för utbildningsförvaltningen under lång tid där förvaltningen i sin organisation stödjer och stöttar skolorna i det ständigt pågående arbetet. I läroplanen finns övergripande mål och riktlinjer för att främja demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och att motverka diskriminering och främlingsfientlighet. Det innebär att skolor förväntas inkludera ämnen som behandlar dessa frågor, till exempel undervisning om antisemitism som en del av en bredare diskussion om intolerans och hatbrott. Det är ett kontinuerligt arbete i skolans vardag.

Förvaltningen kommer att på bästa sätt medverka i förberedelserna för det judiska jubileumsåret och bidra till att uppmärksamma firandet av 250 år av judiskt liv i Sverige.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen, och med hänsyn till beskrivningen ovan, gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Motion av Andréa Hedin (M) angående judiskt liv i Stockholm

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2024-06-04